

1. 21 Aralık tarihinde Konya'da bulunan bir gözlemci, aynı gün içinde yolculuğa çıkmıştır. Ulaştığı yerin yerel saati Konya'dan daha ileri ise doğuya gitmeli, gündüz süresi daha uzun ise bu tarihte güneye doğru gitmelidir. Bu sebeple Konya'ya göre güneydoğuda bulunan Hakkâri ilimiz doğru cevap olacaktır.

Cevap B

2. Köy altı yerleşmelerinin ortaya çıkmasında;
- devlet arazilerinin toprağı olmayan ailelere verilmesi,
 - arazinin engebeli olması,
 - su kaynaklarının dağınık olması,
 - tarım arazilerinin yetersiz ve yaşam alanlarına uzak kalması,
 - hayvanları otlatma alanlarının sınırlı olması
 - köy içi anlaşmazlıklar ve kan davaları
 - aileler arasında yaşanan anlaşmazlık veya onlardan kopup bağımsız yaşama isteğı gibi nedenler etkili olmaktadır.

Cevap C

3. Alüminyum hammaddesidir. -Hafif ve yumuşak bir madendir. Hafif olmasından dolayı uçak sanayi, otomobil ve ev eşyalarının yapımında elektrik – elektronik sanayinde, ambalaj-konserve kutuları sanayinde kullanılır.
- Antalya – Akseki, Konya – Seydişehir, Muğla – Milas ve Adana – Saimbeyli'de çıkarılır.
 - Konya Seydişehir'deki tesislerde işlenir.

Cevap B

4. Bir ülkenin sınırları içinde, farklı bölgelerdeki zaman birliğini sağlamak üzere bir yerin yerel saati o ülkenin ortak saat ayarı olarak kullanılır. Buna ulusal (ortak) saat denir.

Ülkemizde ulusal saat olarak 45° Doğu meridyeni Iğdır'ın yerel saati kullanılır. Bu nedenle yerel saat ile ulusal saat arasındaki fark Iğdır'dan uzaklaştıkça artar.

Cevap A

5. Kıyıya paralel uzanmış dağların çukur kısımlarının deniz suları altında kalmasıyla oluşan kıyı tipi Dalmaçya kıyısıdır. Dağların yüksek kısımları kıyıda adaları oluşturur.
- Akdeniz'de Antalya yöresi (Teke)- Kaş- Fethiye arasında görülür.

Cevap C

6. Orografik yağış özellikle dağların kıyıya paralel uzandığı yerlerde denizden gelen nemli ve serin hava kütlelerinin dağ yamacı boyunca yükselip, soğuyarak yoğunlaşması sonucu oluşan yağışlardır. Türkiye'de dağların kıyıya paralel uzandığı kıyı bölgelerinde bu tür yağışlar fazladır Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları'nın denize bakan yamaçlarında görülür. Orografik yağışların en çok görüldüğü bölge Karadeniz'dir.

Cevap E

7. Nüfusa dayalı yatırımlar olarak adlandırılan demografik yatırımların başında; eğitim, sağlık, güvenlik, alt ve üst yapı hizmetleri gelir. Türkiye'de nüfusa dayalı yatırımların fazla olması demek daha fazla insana bakmak demektir.

Doğum oranlarının ve genç nüfus oranının fazla olması demografik yatırımları artıracaktır.

Cevap E

8. Kâğıt fabrikaları ham maddeye yakın yerlerde ve su kaynaklarının en elverişli olduğu bölgelerde kurulmaktadır.

Türkiye'de kurulan fabrikalar genelde ham maddeye yakın alanlarda kurulmakta ve fabrikalarda üretim kapasitesi arttırmak ve maliyeti düşürmek için bu tercih kabul edilmektedir.

Kâğıt fabrikalarında kâğıt hamuru elde etmek için suya oldukça fazla ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle fabrikalar orman ve su kaynakları yakınlarında kurulmaktadır.

Ülkemizde ham maddeye yakın yerlerde kurulan fabrikalar;

Aksu (Giresun), Çaycuma (Zonguldak), Taşköprü (Zonguldak), Balıkesir, Dalaman (Muğla) ve

Taşucu (Mersin)'dur. Kâğıt fabrikalarının sayısının fazla olduğu gibi geri kazanım ve geri dönüşüm fabrikaları da fazladır. Afyon (Çay) kâğıt fabrikası ise buna örnektir.

Muğla-Yatağan ise linyit kömürüyle çalışan termik santraldir.

Cevap A

9. Aynı boylam üzerinde bulunan yerlerde değil aynı enlem üzerinde bulunan yerlerde gece gündüz süre farkı aynıdır.

Cevap D

10. Akarsuyun, içerisinden geçtiği yatağı kazması ve kopardığı parçacıkları taşıması olayına aşındırma denir. Akarsular kimyasal ve fiziksel (mekanik) yollarla aşındırma yaparlar. Kimyasal aşındırma, sıcaklığın yüksek olduğu zamanlarda veya sürekli sıcak bölgelerde, akarsuların geçtikleri yeri eritmesiyle yaptığı aşındırma. Fiziksel (Mekanik) aşındırma ise akarsular, eğime bağlı olarak kazandıkları güçle yatağındaki kayaları parçalayarak aşındırır. Çoruh Nehri'nin Ergene Nehri'ne oranla yatağını fiziksel yollarla daha fazla aşındırması, suyun akış hızının fazla olduğunu göstermektedir.

Cevap A

11. Türkiye'de üretimi yapılan yağlı ve tohumlu bitkiler: Zeytin, Ayçiçeği, Fındık, Soya fasulyesi, Yer fıstığı, Anason, Aspir, Pamuk, Gül ve Susam'dır.

Cevap B

12. Çaycuma (Zonguldak), Aksu (Giresun), Dalaman (Muğla), Çay (Afyon), Balıkesir, Taşköprü (Kastamonu) ve Taşucu'nda (Mersin) kâğıt fabrikaları bulunmaktadır. Kâğıt fabrikaları ham maddeye yakın yerlerde ve su kaynaklarının en elverişli olduğu bölgelerde kurulmaktadır. Kâğıt fabrikalarında kâğıt hamuru elde etmek için suya oldukça fazla ihtiyaç bulunmaktadır. Bu nedenle fabrikalar orman ve su kaynakları yakınlarında kurulmaktadır.

Cevap D

13. Bitkilerin yetişebileceği uygun hava ve çevre şartlarını oluşturmak için; cam, plastik, fiberglas ve naylon gibi ışığı geçiren malzemelerden yapılmış, örtülü yapılara sera denir. Sera işletmeciliğini kısıtlayan en büyük etmen, sera içinde bitki gelişimi için en uygun sıcaklığı sağlamada kullanılan yakıt ile ısıtma sistemi bakım giderleridir. Bu nedenle ülkemizde sera işletmeciliği genellikle Akdeniz, Ege ve Güney Marmara'da yapılmaktadır. Sebebi bu bölgelerde kış mevsiminin ılık geçmesidir.

Cevap E

14. Çiftlik çok köklü ve oldukça yaygın bir iskân şeklidir. Türkiye içinde yaygın olduğu bölgeler başta Trakya olmak üzere Marmara Bölgesi, Ege, Akdeniz ve İç Anadolu'dur. Çiftlik genişçe bir toprak mülkiyeti içinde bir veya birkaç ailenin hem geçimini hem de ikametini sağlayan daimî köy altı yerleşmeleridir.

Cevap A

15. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de yer aldığı için güneş ışınlarının geliş açısı güneyden kuzeye doğru küçülür, buna bağlı sıcaklık azalır ve denizlerdeki tuzluluk oranı da azalır.

Cevap D

1. Akarsuyun toprak kayması ile tıkanması sonucunda oluşan göllere heyelan set gölü denir. Buna Sera gölümüz örnektir.

Yıl içinde seviyesi en fazla değişen gölümüz yaz ayındaki sıcaklık ve buharlaşmaya bağlı olarak Tuz gölüdür.

Volkanik dağların ağız kısmında oluşan kalderayı dolduran durgun sulardan oluşan göllere volkanik göl denir. Buna Nemrut gölümüz örnektir.

Karstik arazilerin yaygın olduğu alanlarda görülen göllere karstik göl denir. Buna Salda gölümüz örnektir.

Cevap C

2. Erciyes-volkanik
Canik-kıvrım
Bey dağı-kıvrım
Bozdağlar-kırık dağdır.

Cevap C

3. İç Anadolu'da rüzgar erozyonu, Karadeniz'de heyelan görülür. Çünkü İç Anadolu Bölgesi'nde yağış oldukça azdır. Bu yüzden bitki örtüsü de oldukça cılızdır. Karadeniz Bölgesi ise engebeli ve oldukça yağışlıdır.

Cevap B

4. Sert karasal ve ılıman karasal iklimin ortak özelliği yağış şeklinin her iki iklimde de konveksiyonel (yükselim) yağış olmasıdır.

Sert karasal iklim en fazla yağışı yazın alır ılıman karasal iklim ilkbaharda alır. (Yağış rejimi) ılıman karasal iklimde yaz kuraklığı belirgin sert karasal iklim de yaz yağışı vardır. (Yaz kuraklığı) Sert karasal iklimde bitki örtüsü çayır ılıman karasal iklimde bozkırdır. (Bitki örtüsü)

Sert karasal iklimde toprak çernezyom ılıman karasal iklimde bozkır-steptir.

Cevap D

5. Türkiye Kuzey Yarım Küre'de Orta Kuşakta yer almaktadır.

Eksen eğikliğine bağlı olarak yıl içerisinde güneşin ufuk çizgisindeki konumu değişmektedir. Yazın ufukta daha yüksekte yer tutarken kışın bu yükselti azalır. Bu durum Türkiye'nin özel konumunun bir sonucu değildir. Mutlak konumla açıklanır.

Cevap D

6. Kümes hayvancılığı kapalı alanlarda yapıldığı için yağış ve sıcaklık koşulları doğrudan etkilemez. Bu etkinliğin dağılışını belirleyen temel unsur tüketici nüfus miktarı ve pazarlama koşullarıdır.

Cevap C

7. Bir yerin iklimini en iyi yansıtan özellik o yörenin doğal bitki örtüsüdür. Bitki örtüsü 'İklimin aynası' olarak adlandırılır.

Cevap A

8. Yağış, hava kütlelerinin soğuk bir hava tabakası ile karşılaşarak, soğuk bir yerden geçerek ya da yükselerek soğuması sonucunda içerisindeki su buharının yoğunlaşarak sıvı veya katı halde yeryüzüne inmesi olayıdır.

Bir hava kütlelerinin yağış bırakması için; ortamda su buharı (nem) bulunması gerekmektedir. (Mutlak nem artmalı)

Yoğunlaşmanın gerçekleşmesi bunun için de havada soğumanın gerçekleşmesi gerekir. (Sıcaklık azalmalıdır)

Cevap D

9. Gündüz uzunluğunun gece uzunluğundan fazla olduğu tarih 21 Mart ile 23 Eylül aralığıdır. Ayrıca gündüz süresinin her gün uzadığı tarih ise 21 Mart tarihinden sonra 21 Haziran'a kadar olan süredir.

Bu sebeple cevap 23 Nisan olmalıdır.

Cevap C

10. Türkiye'deki kırsal kesimden kentlere doğru yoğun bir göç yaşanmaktadır. Bu iç göçleri azaltmak için kırsal kesimlerde eğitim ve sağlık hizmetleri geliştirilmeli, iş olanakları artırılmalıdır. Bu amaçla tarım, hayvancılık, ticaret ve endüstri alanında çeşitli önlemler alınmalıdır.

Ancak okulların kapatılması bir önlem olamaz.

Cevap A

11. En küçük karstik aşınım şekli lapyadır. Lapyaların birleşmesi ile dolinler oluşmaktadır. Dolinlerin çapları lapyalardan biraz daha büyüktür. Kokurdan, tava veya koyak diye adlandırılır. Çapları birkaç metre ile birkaç yüz metre arasında değişen bu çukurluklar Taşeli Platosunun yüzeyinde yaygındır.

Cevap D

12. Kırgıbayırların aşınması kolay olan kayalarda ve özellikle tüflü, kumlu, killi arazilerde, peribacaları ise şapka kısmı için sert yapıdaki bazaltlar ile gövde kısmı için yumuşak tüflerin bulunduğu arazilerde oluşur.

Cevap B

13. Dünya, ilk oluşumundan günümüze kadar birçok evreden geçmiştir. Bu evrelerde iklim koşulları değişmiş dolayısıyla bazı canlı türleri yok olurken yeni canlı türleri ortaya çıkmıştır. Bu canlı türlerinin fosilleri, bize o günkü koşullarla ilgili bilgiler vermektedir. Bu nedenle fosiller, yeryüzündeki yaşamın tanıkları olarak tanımlanmaktadır. Fosillerin yanı sıra kayaların özellikleri, tabakaların yapısı ve uzanış şekilleri de Dünya'nın geçmişi hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Yer kabuğunun oluşması ve canlıların ortaya çıkmasından günümüze kadar geçen zaman Prekambrien, Paleozoik, Mezozoik, Tersiyer ve Kuvaterner olmak üzere birçok özelliğiyle birbirinden farklılık gösteren dönemlere ayrılmıştır. Bu dönemlere jeolojik zamanlar denir.

Prekambrien dönem:

- Yer kabuğuna ait en yaşlı kayaç
- İlk çok hücreli canlılar
- Kıta ve okyanus çekirdeklerinin oluşumu
- İlk tek hücreli canlılar (bakteriler, algler)
- Atmosferin oluşumu

Paleozoik dönem:

- İlk ağaçlar ve sık ormanlar
- Kaledoniyen ve Hersinyen dağ sıralarının oluşumu
- İlk kara bitkileri, ilk balıklar, ilk deniz kabukluları
- **İlk çok hücreli canlılar**
- Karaların Pangea adı verilen tek parça hâlinde bulunması
- Taş
- kömürü yataklarının oluşması

Mezozoik dönem:

- İlk çiçekli bitkiler
- Pangea'nın ikiye ayrılması İlk kuşlar
- İlk memeliler
- Dinozorların ortaya çıkışı Tetis
- Denizi'nde tortullanmanın yaşanması

Tersiyer dönem:

- Alp – Himalaya kıvrım sistemlerinin oluşumu Toros
- sıra dağlarının ve Kuzey Anadolu sıra dağlarının oluşumu
- Petrol, Linyit,
- Tuz, Bor yataklarının oluşumu
- Atlas ve Hint okyanusunun oluşumu •Anadolu'da

ki fay hatlarının oluşumu

- Volkanik dağların oluşumu
- Anadolu'da toptan yükselmenin yani epirojenezin yaşanması

Kuvaterner dönem:

- İlk insanların ortaya çıkışı
- Egeid karasının çökmesi ve Ege Denizi'nin oluşumu
- Çanakkale ve İstanbul boğazlarının oluşumu
- Buzul
- çağlarından sonra iklimin günümüzdeki koşullara ulaşması
- Karadeniz'in deniz halini alması

Cevap C

14. Nemli-ılıman iklim bölgelerinde geniş yayılma alanı bulan kayın, ülkemizde Karadeniz iklim özelliklerinin görüldüğü alanlarda daha yaygındır. Bu nedenle Akdeniz iklim koşulları kayın yetişmesi için doğal olarak uygun ortam oluşturmaz. Ancak 4.Jeolojik devirden bugüne ulaşan ve relikt özellik gösteren kayın ormanlarına Nur (Amanos) Dağları'nda rastlanır.

Cevap D

15. Öncüllerde verilen dış kuvvetlerin etkisiyle oluşan şekillerden delta, lagün ve lős birikim şekilleri arasında yer almaktadır. Bu anlamda; delta: akarsu birikimi ile, a g lün: dalga birikimi ile, ö s l: rüzgar birikimi ile oluşmuştur.

Cevap C

1. Çıldır-Volkanik set gölü
Zinav-Heyalan set gölü
Eymir-Alüvyal set gölü
Terkos-Kıyı set gölü iken
Hazar Tektonik bir göldür. Setleşme sonucu oluşmamıştır.
Set gölleri grubunda değildir.

Cevap E

2. Kayaçların ufalanması ve parçalanması şeklinde oluşan fiziksel-mekanik çözünme sıcaklık farkının fazla olduğu nemden yoksun karasal yerlerde yaygındır.

Cevap B

3. Nüfus artışının fazla olmasının olumlu sonuçlarını devlet açısından düşündüğümüzde yorumlamamız daha kolay olacaktır.

İç ticaretin canlanması (B)

İş gücünün ucuzlaması (C)

Ülke savunmasının artması (D)

Üretim faaliyetlerinin artması (E)

nüfus artışının olumlu sonuçları iken Demografik yatırımların artması yani devletin nüfusa yatırım yapması olumsuz sonuçtur. Çünkü asıl yatırım kalkınmaya sanayiye yapılmalıdır. Devlet nüfusa yatırım yapmaktan kalkınmaya yatırım yapamaz.

Cevap A

4. Bakır-Artvin-Murgul
Krom-Elâzığ-Guleman
Bor-Balıkesir-Susurluk
Mermer-Afyon-İscehisar'da çıkarılmaktadır. Ankara'da ise bu madenlerin çıkarımı yoktur.

Cevap E

5. İskenderun'da demir-çelik ve Samsun'da bakır işleme sanayisinin kurulması ham maddeye yakınlıkla ilgili değil ulaşım kaynaklarına yakınlıkla ilgilidir.

Cevap E

6. Doğu Anadolu Bölgesi'nde geniş alanlarda hayvancılık faaliyetleri yapılmasına rağmen, Marmara Bölgesi'nde et ve süt üretiminin daha fazla olmasının sebebi ahır-besi hayvancılığının yaygın olmasıdır. Çünkü ahır ve besi hayvancılığı modern yöntemlerle yapılır. Verimi oldukça yüksek olan hayvancılık türüdür. Doğu Anadolu bölgesinde geri kalmış hayvancılık türü olan otlak-mera hayvancılığı yapılmaktadır.

Cevap C

7. Türkiye'de tarımın geliştirilmesi için sulama ve gübreleme imkanlarını geliştirmek gerekmektedir.

Cevap D

8. Yıldız dağları-1.jeolojik zaman
Çankırı tuz yatakları-3.jeolojik zaman
Mardin eşiği-1.jeolojik zaman
Kula volkanları-4.jeolojik zaman
Kozlu kömür havzası-1.jeolojik zaman

Cevap D

9. Su ile temas ettiğinde kolayca eriyen kayaçların bulunduğu yeryüzü şekillerine 'karst topoğrafyası' denir. Karstik ova adıyla bilinen Polye şekli karst topoğrafyasının en önemli şekillerinden biridir.

Cevap A

10. Alüvyal topraklar; akarsuların taşıdıkları ince malzemelerin akarsuların yayıldıkları alanlarda birikmesi sonucunda oluşan topraklardır. Kendisi azonal-taşınmış topraklar grubundadır. Hangi yöreden taşınıp geldiği bilinmediği için bu topraklara bakarak iklim hakkında yorum yapılamaz.

Cevap D

11. Türkiye haritasında koyu renkli gösterilen yerler seyrek nüfuslu sahalardır.

Cevap C

12. Konya ovasında tütün tarımı yapılmamaktadır. İç Anadolu Bölgesi'nde tütün tarımına devlet izin vermemektedir.

Sebebi İç Anadolu'da temel besin kaynaklarımız olan buğday ve arpa tarımının yoğun olarak yapılmasıdır. Tütün ekonomik değeri yüksek olan bir üründür. Eğer devlet izin verirse İç Anadolu buğdayı yetiştirmeyi bırakır. Tütüne yoğunlaşır.

Cevap D

13. Bir limanın gelişme gösterebilmesi için hinterlandının geniş olması gerekmektedir. Mersin'in bir liman kenti olarak Antalya'ya oranla daha gelişmiş olmasının sebebi iç bölgelerle ulaşımının kolay olması yani hinterlandının geniş olmasıyla açıklanır. Antalya limanının hemen arkasında uzanan Toros dağları bu limanın iç kesimlerle olan ulaşımını zorlaştırmaktadır.

Cevap E

14. Verilen şekil menderes-büklüm şekline aittir. Ve akarsu vadisinde derine aşındırma yaptığı ifadesi yanlıştır. Eğimin az olduğu sahalarda kıvrılarak ilerler. Kıvrıldığı için sağa sola yani yanlara doğru aşındırma yapar. Derine aşındırma yapabilmesi için eğimin fazla olması gerekir.

Cevap E

15. Epirojenez kıtalardaki toptan yükselme veya alçalmalardır.

Kıta oluşumu ya da yaylanması da denir. Epirojenezle birlikte özellikle Ege ve İç Anadolu Bölgeleri 10-15 milyon yıldan beri yükselirken Ergene ve Çukurova çökmekte ayrıca Karadeniz ve Akdeniz deniz tabanları da çökerek gittikçe derinleşmektedir.

Cevap C

1. Çok kısa bir süre içerisinde birdenbire kabarak coşkun bir şekilde akan, sonra kuruyacak duruma gelen akarsulara 'sel rejimli akarsular' denir. Ve buna İç Anadolu akarsuları örnektir. Yaz kuraklığıyla akımı düşen akarsuların kış aylarındaki yağışlarla ve ilkbahardaki kar erimeleriyle akımı aniden yükselir.

Cevap C

2. Bitki örtüsünün heyelan üzerinde önleyici etkisi bulunmamaktadır.

Eğer önlesediydi bugün en fazla ormanın bulunduğu yer olan Karadeniz'de bu afet görülmezdi.

Cevap B

3. Türkiye bitki çeşitliliği bakımından oldukça zengin bir ülkedir. Bunun nedenleri:

- Kıtaların birbirine bağlandığı geçiş konumunda olması
- Çok çeşitli iklim tiplerinin görülmesi.
- Çok çeşitli toprak tiplerinin görülmesi.
- Yer şekilleri ve yükseltinin kısa mesafede çeşitlilik göstermesi.
- Jeolojik zamanlar boyunca görülen iklim değişimleri ve insanların etkisidir.

Cevap D

4. Türkiye'de Antalya-Akseki ve Konya-Seydişehir'de çıkartılan boksit, Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nde işlenir. Boksitten alüminyum elde etme sırasında çok büyük miktarda elektrik enerjisine ihtiyaç duyulur. Bu sebeple Seydişehir'deki alüminyum tesislerinin enerji ihtiyacını karşılamak amacıyla Manavgat nehri üzerindeki Oymapınar barajı kurulmuştur.

Cevap C

5. Sanayi mallarının dış satım oranı %80'den fazla olmasına rağmen, Türkiye'nin dış satımında sürekli dış ticaret açığının oluşmasında; Enerjide dışa bağımlılığın fazla olması ve Dış satımdaki ürünlerin ekonomik değerinin, dış alım ürünlerine göre düşük olması etkilidir.

Cevap E

6. Delta oluşumu, akarsuların taşıdığı alüvyonları deniz içerisinde biriktirmesi olayıdır. Kıyılarımızda gel-git etkili olsaydı eğer o esnada deniz içerisinde biriken malzemeler dağılır deniz içerisinde birikim gözlenemezdi. Bu nedenle delta oluşmazdı.

Cevap C

7. Trakya Bölgesi'nde bulunan ve yöresel olarak 'kara-kepir topraklar' olarak bilinen intrazonal toprak vertisol topraklardır. Kurak mevsimde çatlayıp derin yarıklar oluşturur. Yağışlı mevsimde ise şişmeye başlar. Bu nedenle halk arasında taş doğuran, dönen, kepir veya kara kepir olarak bilinirler. Özellikle ayçiçeği tarımına uygun olan topraklardır.

Cevap D

8. Türkiye'de balıkçılık gelişmemiştir. Bunun sebepleri; Açık deniz (Okyanus) balıkçılığının yapılmayışı. Taşıma, soğutma ve depolama imkanlarının yetersizliği. Zararlı(usulsüz) avlanma yöntemlerinin uygulanması (dinamit patlatma, trol avcılığı gibi) Denizlerimizdeki kirlenmenin fazla olmasıdır. Ama sularının soğuk olması tam tersi balık miktarını artırır. Balığın üreme ortamları soğuk sulardır. Bu da balıkçılığı olumlu etkiler.

Cevap C

9. Yeşilirmak Havzası Gelişim Projesi, Yeşilirmak Nehri ve kollarının sularını topladığı havzayı içine almaktadır.

Projenin amaçları: Doğal kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve meraları ıslah etmek.

Yeşilirmak'ın akım ve rejim düzensizliğinin sebep olduğu su kirliliği, çevre kirliliği, taşkın ve erozyon problemlerine çözümler bulmak. Orman alanlarını tespit ederek izlemek, şehirleşme ve sanayileşmede planlı olarak gelişmeyi sağlamaktır. Projenin uygulandığı illerimiz: Samsun, Tokat, Amasya ve Çorum'dur.

Cevap D

10. Ani Harabeleri -Kars

Çifte Minerali Medrese-Erzurum
Akdamar Adası-Van
Hasankeyf-Batman

Cevap : E

11. • Sanayi tesisinin enerji ihtiyacını karşılamak için üzerinde baraj kurulan akarsu Manavgat'tır. Üzerinde Oymapınar barajı bulunmaktadır. Ve bu baraj Seydişehir alüminyum tesisinin enerji ihtiyacını karşılamaktadır.
- Körfezi doldurduğu için yatağı değiştirilen akarsu Gediz'dir. İzmir körfezini doldurma tehlikesinden dolayı 1886 yılında yatağı değiştirilmiştir.
 - Üzerinde en yüksek setli baraj bulunan akarsu Çoruh'tur. Üzerinde Deriner barajı bulunmaktadır. Yusufeli barajı ise bittiğinde aynı yerde en yüksek setli baraj olacaktır.
 - Karasu, Murat ve Munzur kollarıyla beslenen akarsuyumuz Fırat'tır.
- Meriç nehri ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir.

Cevap D

12. İlkbahar yağışlarıyla yeşeren, yazın kuruyan, sonbaharda kuruyup, kış ortadan kalkan ot topluluğu bozkır (step)dır.
- Yukarı Sakarya, İç Batı Anadolu, Orta Fırat ve Konya bölümlerinde Karasal iklime bağlı olarak bozkır örtüsü yaygındır. Erzurum-Kars'ta ise Sert karasal iklime bağlı olarak oluşan yaz yağışlarıyla yeşeren uzun boylu ot olan çayır örtüsü yaygındır.

Cevap E

13. Zeytin, Akdeniz ikliminin kanıtı olan önemli bir tarım ürünüdür. Ancak zeytin üretiminde Akdeniz Bölgesi değil, Kıyı Ege birincidir. Bunun sebebi: Akdeniz Bölgesi'nde daha fazla gelir getiren ürünlerin yetiştirilmesidir.

Akdeniz'de zeytin tarımının ekonomik değeri düşük bulunmaktadır. Onun yerine muz, tropikal meyveler, turuncgil gibi ürünler ağırlıktadır.

Cevap D

14. • TANAP; 'Trans Anadolu Projesi' ile Azerbaycan doğalgazı Anadolu üzerinden Avrupa'ya ulaşacak.
- Mavi Akım; Rus doğalgazını Anadolu'dan Avrupa'ya taşır.
 - NABUCCO; Hazar denizi doğalgazını taşıma projesi idi rafa kalktı.
 - Türk Akımı; Rus doğalgazını Karadeniz üzerinden, Bulgaristan ve oradan Avrupa'ya taşıma projesidir.
 - Kerkük-Yumurtalık; Irak petrolünü Anadolu'dan taşıma projesidir.

Cevap B

15. Türkiye'de genelde arıcılık faaliyetleri Erzurum-Kars platosu, Ege bölgesi ve Doğu Karadeniz'de yapılır. İl olarak bakmak gerekirse Kars, Muğla, Artvin, Ordu, Adana ve Hakkari arıcılık faaliyetlerinin en sık yapıldığı illerdendir. Dünyada arıcılık faaliyetlerinin en çok yapıldığı ikinci ülke de Türkiye'dir. Engebeli ve rakımı fazla olan yerlerde arıcılık daha iyi yapılır. Rakım yükselince çiçek zenginliği artar ve bal üretiminden alınan verimde de yükselme meydana gelir. Bu nedenle bu bölgelerin rakımları yüksek yerlerinde arıcılık daha fazla yapılır. Arıcılığın en az yapıldığı yerler ise genelde rakımı düşük olan ve düz yerlerdir.

Cevap A